

ENSV TEATAJA

23. detsembril

Nr. 67

1940

Art. 912. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus NSV Liidu Raudteede seaduse kehtimapaneku kohta. — NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsus nr. 232 NSV Liidu Raudteede seaduse kinnitamisest ja NSV Liidu Raudteede seadus.

II.

912. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu

otsus

NSV Liidu Raudteede seaduse kehtimapaneku kohta.

Eesti NSV raudteel NSV Liidu Raudteede seaduse kehtimapaneku otstarbel Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Avaldada teadmiseks NSV Liidu Raudteede seadus ja NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsus 10. veebruarist 1935 nr. 232 selle seaduse kinnitamise kohta (LSKK 1935, nr. 9, art. 73) ning võtta nimetatud seadus kohaldamisele Eesti NSV territooriumil, arvates 1. jaanuarist 1941.

2. Võtta samast ajast kohaldamisele kõik Raudteede seaduse muudatused, täiendused ja seletused, samuti kõik selle arendamiseks antud ja antavad eeskirjad, mis on avaldatud „NSV Liidu raudteetranspordi veoeskirjade ja tariifide kogus“.

3. Kohustada kõiki kaubasaatjaid ja kaubasaajaid omandama ja ära õppima Raudteede seadus ja seadusejärgsed eeskirjad, samuti asuda plaaniliste vedude organiseerimisele tähendatud seaduse kohaselt.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

Tallinn, 16. detsembril 1940.

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu

otsus

nr. 232.

Moskva, Kreml.

10. veebruaril 1935. aastal.

NSV Liidu Raudteede seaduse kinnitamisest.

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. NSV Liidu Raudteede seadus kinnitada ja panna kehtima 15. märtsist 1935. a. (vt. lisa).

2. Määrata, et sõjaväe- ja postiveod üldtarvitusliikudel raudteedel ja mitte-üldtarvitusliikudel raudteedel toimuvad NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt kinnitatavate eriliste määruste alusel.

3. Teede Rahvakomissariaadile ette panna kõik seaduse ja selle arendamiseks antavate eeskirjade muudatused, täiendused ja seletused avaldada „NSV Liidu raudteetranspordi veoeskirjade ja tariifide kogus“.

Seaduses ettenähtud eeskirjade muutmine ja seletamine korralduste ja käskkirjadega, mida ei avaldata tähendatud „Kogus“, ära keelata.

4. Teede Rahvakomissarile ette panna hiljemalt 10. märtsiks 1935. a. kinnitada käesolevas seaduses ettenähtud eeskirjad.

5. NSV Liidu Raudteede seaduse kehtimapanekuga ära muuta:

- a) NSV Liidu Raudteede seadus 24. maist 1927. a. (NSVL SK 1927. a. nr. 30, art. 307 ja 308; 1928. a. nr. 8, art. 70; 1929. a. nr. 18, art. 151; 1930. a. nr. 5, art. 55, nr. 32, art. 349, p. 9, nr. 34, art. 373, p. 1, nr. 42, art. 443; 1931. a. nr. 1, art. 8, p. 4, lit. „a“, nr. 2, art. 25; 1932. a. nr. 13, art. 71, p. 6, nr. 20, art. 121, jagu 1, nr. 29, art. 187; 1933. a. nr. 9, art. 49, nr. 54, art. 322);
- b) Töö ja Kaitse Nõukogu otsus 25. novembrist 1929. a. „Massiliste vedude plaanindamisest“ (NSVL SK 1929. a. nr. 74, art. 715);
- v) NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsus 28. märtsist 1930. a. „Eraisikute kaupade veoks vastuvõtmise korra kohta“ (NSVL SK 1930. a. nr. 21, art. 236);
- g) Töö ja Kaitse Nõukogu otsus 7. oktoobrist 1930. a. „Kohalikkudest pealemahalaadimise komisjonidest“ (NSVL SK 1930. a. nr. 51, art. 542, nr. 58, art. 621; 1931. a. nr. 1, art. 14; 1932. a. nr. 24, art. 149, p. 22);
- d) NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsus 2. detsembrist 1931. a. „Pealemahalaadimise tööde toimetamise korrast raudteedel“ (NSVL SK 1931. a. nr. 69, art. 462);
- e) NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsus 15. maist 1932. a. „Klientuuri arvetest raudteedega kaupade veo eest“ (NSVL SK 1932. a. nr. 37, art. 226);
- ž) NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsus 25. septembrist 1932. a. „Ühiskonnastatud sektori organitele raudtee vedude alal väikeste nõudmiste tõstmise ärakeelamise kohta“ (NSVL SK 1932. a. nr. 70, art. 427);
- z) Töö ja Kaitse Nõukogu otsus 28. oktoobrist 1932. a. „Raudteedel ja vee- teedel laialise tarvituse kaupade edasiliikumise kiirendamisest“ (NSVL SK 1932. a. nr. 76, art. 467; 1933. a. nr. 4, art. 29);
- i) NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsus 11. oktoobrist 1933. a. „Trahvidest vagunite seisu eest“ (NSVL SK 1933. a. nr. 63, art. 383);
- k) NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu otsus 15. veebruarist 1934. a. nr. 272 „Raudteede veereva koosseadu veovõime ja mahu täielikust ära- kasutamisest kaupade veol“;
- l) NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt 28. aprillil 1934. a. kinnitatud „Määrus raudteede ja klientuuri vastutusest peale- ja mahalaadimise riikliku plaani mitteõigeaegse täitmise eest“ (NSVL SK 1934. a. nr. 24, art. 188).

Kinnitatud
NSV Liidu Rahvakomissaride
Nõukogu poolt.

NSV Liidu Raudteede seadus.

I. Üldeeskirjad.

1. Raudteede põhikohuseks on kaupade ja reisijate vedude riikliku plaani teostamine.

2. Raudteetranspordi organid ja klientuur on kohustatud organiseerima plaanilisi vedusid transpordi materiaalsete vahendite väikseima kulutavusega ja kindlustama kaupade alalhoidu.

3. Vedude riikliku plaani teostamise kord, vedusid teostavate raudteede kui ka raudteetranspordi kasutavate organisatsioonide ja isikute õigused, kohused ja vastutus määratakse käesoleva seadusega.

4. Käesolev seadus laieneb kaupade, reisijate ja pagasi vedudele NSV Liidu raudteedel, mis on avatud üldiseks tarvitamiseks.

Kaupade, reisijate ja pagasi vedu mitte-üldtarvituslikkudel raudteedel toimub nende teede kohta antud määruste alusel.

Kaupade, reisijate ja pagasi veod ehitamisel olevail raudteedel kuni nende teede lõplikku eksploatatsiooni andmiseni toimub Teede Rahvakomissari poolt kinnitavate eriliste eeskirjade alusel.

5. Raudteed võtavad veoks vastu kaupu, reisijaid ja pagasit neis jaamades ja nende jaamadeni, mis on avatud vastavate operatsioonide toimetamiseks. Niisuguste jaamade nimestik avaldatakse „NSV Liidu raudteetranspordi veoeeskirjade ja tariifide kogus“. Jaamade avamise ja sulgemise kord nendeks operatsioonideks, samuti operatsioonide teostamise ulatuse ja aja määramise kord määratakse kindlaks Teede Rahvakomissari poolt.

6. Segäühenduses teiste transportviiside osavõtuga veetakse kaubad, reisijad ja pagas Töö ja Kaitse Nõukogu poolt kinnitavate eeskirjade järgi.

7. Raudteedele antakse õigus organiseerida kaupade ja pagasi viimist kuni saaja laoni.

Raudteedel on õigus toimetada transportekspeditsioonilisi operatsioone ja avada selleks transportkontoreid. Määrus transportkontorite kohta ja raudteede poolt transportekspeditsiooniliste operatsioonide toimetamise eeskirjad kinnitatakse Teede Rahvakomissari poolt.

Teede Rahvakomissar võib kindlaks määrata erilise korra raudteede poolt kaupade vastuvõtmiseks teiste ametkondade transportekspeditsiooni ettevõtetele ja kaupade üleandmiseks neile ettevõtetele.

8. Tasumäärad kaupade, reisijate ja pagasi veo eest raudteedel, samuti maksumäärad täiendavate operatsioonide eest määratakse kindlaks korras, mis on ette nähtud määruses Tariifikomitee kohta Teede Rahvakomissariaadi juures. Samas korras määratakse kindlaks tariifikauguste arvutamise eeskirjad.

II. Kaupade veod.

9. Kaubad võetakse raudteede poolt veoks vastu plaani järgi.

Vedude aasta-, veerandaasta- ja kuuplaanid kogu raudteevõrgus koostatakse Teede Rahvakomissariaadi poolt ja kinnitatakse Töö ja Kaitse Nõukogu poolt.

Teede Rahvakomissariaadi juures ja raudteede ülemate juures on nõuandvate organitena alätised nõupidamisasutised vedude alal: Teede Rahvakomissariaadis — rahvakomissariaatide esindajatest ja teedel — kohalikkude täitevkomiteede ja majanduslikkude organite esindajatest.

49700

Vedude plaani koostamise eeskirjad kinnitatakse NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt.

10. Vedude plaan jaguneb kahte liiki: esimesse liiki kuuluvad üldriikliku tähtsusega kaubad, mis plaanindatakse Teede Rahvakomissariaadi poolt tsentraliseeritud korras; teise liiki kuuluvad kohaliku tähtsusega kaubad, mis plaanindatakse raudteede ülemate poolt.

Plaanindatavate esimese liigi kaupade nomenklatuur kinnitatakse NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt.

11. Plaanis nähakse ette vedude norm vagunite arvus kaupade iga grupi jaoks kinnitatud nomenklatuuri järgi. Metall, söe, koksi, maagi, sulandite, teravilja-kaupade ja soola jaoks nähakse vedude norm ette ka tonnides (NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsuse redaktsioonis 10. detsembrist 1937. a. nr. 2122, NSVL SK 1937. a. nr. 76, art. 378).

12. Vedude kuuplaani alusel antakse igale üksikule saatjale vedude kuuplaani-norm. Seejuures on Teede Rahvakomissariaadi ja tema kohalikkude organite peaulesandeks esimese liigi kaupade veoplaani tingimatu ja sajaprotsendiline täitmine.

Esimese liigi kaupade alal plaani kuunorm antakse raudteeülema poolt kinnitatud veoplaani alusel, NSV Liidu rahvakomissariatide ja keskasutiste juhiste järgi, kellele peale on valitsuse poolt pandud antud kauba veonormide jagamine.

Teise liigi kaupade alal plaani kuunorm jagatakse üksikute saatjate vahel raudteeülema poolt pärast esialgset läbiarutamist tema juures organiseeritud alatise nõupidamisalises vedude alal.

Saatejaamad, sihtjaamad ja esimese ning teise liigi kaupade saajad määratakse vahetult kindlaks saatjate poolt.

13. Teede Rahvakomissariaadile antakse õigus saatjate poolt esitatud plaanides välja jätta veod, mis tekitavad raudteede veovahendite ebaratsionaalset kasutamist (vastusuunalised, liig kauged ja lühikestes — kuni 30 kilomeetrini — kaugustes), sellest huvitatud rahvakomissariatidele ja keskasutistele viivitamatult teatades. Üksikute kaubaliikide maksimaalne veokaugus määratakse vajalikkudel juhtudel kindlaks Töö ja Kaitse Nõukogu poolt.

Süüdlased transpordi ebaratsionaalses kasutamises kuuluvad kriminaal- või distsiplinaarvastutusele.

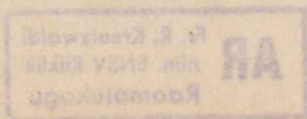
14. Kaupade veoks vastuvõtmine väikesaadetistena toimub eriliste ööpäevanormide piirides, mis määratakse raudteeülema poolt teise liigi kaupade plaanis. Nende normide arvel kindlustatakse ka väikesaadetiste laadimine kogumis-jaotusvagunitesse.

Saatjatele, kes korrapäraselt annavad veoks väikesaadetisi, mis on adresseeritud mitmesse punkti, võib raudteeülem määrata suurtes jaamades erinormi.

15. Kaupade veoks vastuvõtmine väikesaadetistena toimub saatjate elteadete järgi jaamaülema isiklikul korraldusel.

Elteadete väikesaadetiste kohta antakse mitte varem kui 5 ööpäeva ja mitte hiljem kui eelmisel päeval enne kauba kohalevedu. Nende teadete vastuvõtu kord määratakse kindlaks raudteeülema poolt, kes igakuuliselt määrab ka kaupade liigi (väikesaadetiste alal), mis võetakse veoks vastu esimeses järjekorras.

16. Saatjal on õigus ära kasutada temale esimese ja teise liigi kaupade alal antud normi (art. 12) nende kaupade veoks väikesaadetistena, nende väikesaadetiste arvamisega kuuplaani.

Sel juhul lubatakse saatjal laadida ühte vagunisse saadetisi, mis on adresseeritud mitmetesse sihtjaamadesse, tingimusel, et vaguni läbijooks kuni esimese väljalaadimise jaamani oleks mitte vähem kui 300 kilomeetrit. Raudteeülemal on õigus tähen- datud läbijooksu äärmist kaugust vähendada.

17. Raudteede ja veeteede vedude kuuplaanides, mis kinnitatakse seatud kor- ras, määratakse igale raudteele ja igale laevandusele eraldi kaupade ümberlaadimise plaaninormid otseses raudtee-veetee segaühenduses.

Eranditult kõikide otsese raudtee-veetee segaühenduse kaupade, selle hulgas ka väikestes partiides ümberlaadimiseks vastuvõetavate, ümberlaadimine toimub nende normide piirides.

Kaupade ümberlaadimise plaaninormid, mis on vedude kuuplaanides näidatud, jagatakse vastavate raudteede ja laevanduste ülemate poolt ümberlaadimisjaamade, sadamasildade ja sadamate vahel.

Kaupade alal, mis lähevad veeteelt raudteele, antakse ümberlaadimise kuu- norm, laevanduse jaoks kinnitatud plaani piirides, igale sadamasillale ja sadamale raudteeülema poolt kokkuleppel laevanduse ülemaga.

Kaupade alal, mis lähevad raudteelt veetele, antakse ümberlaadimise kuu- norm, raudtee jaoks kinnitatud plaani piirides, igale jaamale laevanduse ülema poolt kokkuleppel raudteeülemaga.

Ümberlaadimisnormide piirides on raudteed ja laevandused kohustatud kind- lustama esijärjekordset vagunite ja tonnaaži etteandmist otseses raudtee-veetee sega- ühenduses minevate esimese liigi kaupade jaoks (raudteede tarvis määratud nomen- klatuuri järgi).

Kaupade ümberlaadimise, vagunite ja tonnaaži etteandmise ja ärakasutamise, samuti laoruumide ja lahtiste platvormide ärakasutamise kord määratakse igas üm- berlaadimispunktis kindlaks erilise sõlmekokkuleppega sadamasilla või sadama ja jaama vahel.

18. Kaupade vedu klientuurile kuuluvates või tema poolt renditud vagunites nii oma kui ka raudtee veduriga plaani sisse ei võeta.

Niisugust vedu lubab raudteeülem sõltuvalt läbilaske- ja veovõimest.

Teede veoplaani teostamiseks määratud pargist vagunite rendileandmine klie- ntuurile on keelatud.

19. Laadimise teostamine kuuplaani järgi toimub kas plaanis eneses näidatud korras, või korras, mis on kindlaks määratud plaani alusel erilepingutega raudtee- ülema ja kaubasaatjate vahel.

Suurema kooskõla saavutamiseks jaamade ja ettevõtete töös laadimisplaani teostamisel on kaubasaatja kohustatud andma jaamaülemale kolm päeva enne iga viispäevaku kätte jõudmist teate laadimise üle, kalendriline plaaniga laadimispäevade viisi, viispäevaku jooksul.

Vastavalt kuuplaanile eksploatatsiooniosakonna ülem annab jaamadele igaks viispäevakuks käsk-ülesande laadimiseks. Jaamaülem teatab igale saatjale laadimis- päeva. Väikesaadetiste jaoks teatatakse laadimispäev jaamaülema poolt kauba koha- leveol (art. 15).

20. Kaupade laadimise keeld määratud sihitustes võib toimuda raudteeülema korraldusega ürgjõuliste nähete või rongiõnnetuste ja avariide juhtudel, mis tekitasid liiklemise katkestamise, millest viivitamata teatatakse Teede Rahvakomissariaadile, kes määrab ka kindlaks keelu maksvuse tähtaja. Kõigil muudel juhtudel võib laadi- mise keeld toimuda ainult Teede Rahvakomissari korraldusega, millest viivitamata

teatatakse NSV Liidu huvitatud rahvakomissariaatidele ja keskasutistele. Vajaduse korral laadimise ärakeelamiseks enam kui kolmeks päevaks Teede Rahvakomissar peab saama NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu Esimehe nõusoleku.

21. Kauba saatepunkti muutmist lubatakse ekspluatatsiooniosakonna piirides osakonnaülemale nõusolekul saatja avaldusel, mille osakonnaülem peab saama mitte hiljem kui kaks päeva enne viispäevaku kätte jõudmist.

22. Kuuplaanis ettenähtud laadimisnormi suurendamine või vähendamine on keelatud. Ühe kaubaliigi vahetamist teisega lubatakse raudteeülemale poolt ainult üksikute kaubagruppide piirides, mis on ette nähtud Töö ja Kaitse Nõukogu poolt kinnitatud veoplaani nomenklatuuris. Plaanis ettenähtud veereva koosseadu liigi vahetamist lubatakse raudteeülemale poolt kauba laadimisel tühjas sihituses; seejuures kinnise veereva koosseadu vahetamist lahtise vastu lubatakse ainult nende kaupade suhtes, millede jaoks seesugune veoviis on vastavates eeskirjades ette nähtud.

Süüdlased teadvalt liialdatud teadete esitamises või järgnevas loobumises laadimisest niisuguste teadete tagajärjel võetakse kriminaalvastutusele.

23. Raudtee on õigustatud saatjal kauba olemasolul toimetama kindlaksmääratud üldise plaani piirides laadimise tihendamist marsruutide ja suurendatud vedude saavutamiseks, samuti täiendama vähemlaadimisi plaani järgi.

Kuuplaani-normi esitamisel raudteeülem määrab kindlaks saatjale kohusliku marsruutide arvu. Marsruteerimise plaan sihituste järgi määratakse raudteeülemale poolt kindlaks kokkuleppel saatjaga.

Laadimise tihendamine suurendatud vedude saavutamiseks ja vähemlaadimiste täiendamiseks toimub raudteeülemale poolt kohuslikult arvesse võttes saatja laadimispunktide maksimaalse läbitöötamise tehnilist võimet. Laadimise tihendamine toimub: ööpäeva keskmise plaaninormi juures kuni 50 vagunit — normi kahekordses suuruses, kõigil muudel juhtudel — ööpäeva keskmise normi poolteisekordses suuruses.

Laadimise tihendus, mis ületab ülemalnäidatud määrad, võib toimuda ainult saatja eelnõusolekul.

Eelseivaks viispäevakuks kavatsatud laadimise tihendusest raudtee hoiatab saatjat ette üks ööpäev enne viispäevaku kätte jõudmist.

Vagunite etteandmisest üle plaaniga kindlaksmääratud ööpäeva-normi jaam hoiatab saatjat hiljemalt kell 14 etteandmise päeva eelpäeval.

Vagunite puudujääk plaani järgi, mis on tee poolt täidetud, loetakse tee poolt vastava saatja kuuplaani täitmise arvele.

Vaguneid, mis on ette antud üle plaaninormi ilma saatja hoiatamiseta ja viimase poolt täislaadimata, ei loeta vagunite etteandmise plaani täitmise arvele.

24. Jaamaülem võib lubada kauba kohalevedu enne laadimiseks määratud päeva kätte jõudmist (art. 19).

Niisugused kaubad võetakse vastu ärasaadetavate kaupade hoidmiseks määratud laoruumide mahutavuse piirides.

25. Raudtee võib kaubasaatja nõudmisel temale ajutiseks kasutamiseks anda kaupade paigutamiseks jaamamaade vabu platse. Neile platsidele paigutatud kaubad ei loeta raudtee poolt veoks vastuvõetuiks ja on kaubasaatja hoiu all.

Maatükkide andmise kord määratakse „Transpordile antud maade määrusega“, mis kinnitatud NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu poolt (NSVL SK 1933. a. nr. 12, art. 66-b).

26. Laoruumid, mis kuuluvad raudteede klientuurile, võib kokkuleppel viimastega kirjutada jaamade juurde kuuluvateks. Juurdekuuluvatest ladudest antakse kaubad ärasaatmiseks eriliste eeskirjade järgi, mis kinnitatakse Teede Rahvakomissari poolt.

27. Juhtudel, kui laadimine määratud sihitustes või määratud punktidesse on keelatud art. 20 ja art. 49 p. „b“ korras, raudteeülemad annavad jaamadele korralduse nendes sihitustes ja nendes punktidesse adresseeritud kaupade veoks vastuvõtmise katkestamiseks.

Teadaanded selle üle pannakse välja jaamades kaubakassade juures viivitamata pärast raudteeülema korralduse saamist, kuid igal juhul mitte hiljem kui 6 tundi enne kaupade vastuvõtmise katkestamist.

Kõik niisugused teadaanded kantakse jaama poolt erilisse raamatusse.

28. Veoks vastuvõetud kaubad veetakse lühimas sihituses.

Raskenduste tekkimisel kaupade edasilikumisel lühimastes sihitustes, samuti transportvahendite otstarbekohasemaks ärakasutamiseks võib määrata kohuslikud ringsihitused Teede Rahvakomissari poolt määratavas korras.

Veoraha ja muud raudteemaksud kaupade veol määratud ringsihitustes võetakse kauguse eest, mida kaup tegelikult läbistas, kui ringsihitus on saatejaama poolt saatekirjas näidatud.

Kaupade kohusliku saatmise juhud ja kord mitte raudteed, vaid veeteed mööda määratakse kindlaks Töö ja Kaitse Nõukogu poolt.

29. Üheaegselt kauba veoks esitamisel saatja annab teele saatekirja, mis saadab kaupa kogu tema teelolekul. Kaup loetakse veoks vastuvõetuks sellest momendist, kui ta on saatejaama poolt ühes saatekirjaga vastu võetud ja kui saatja poolt on tasutud maksud, mis kuuluvad tasumisele kauba saatmisel.

Kauba veoks vastuvõtmise aeg tõendatakse jaama templi panemisega saatekirjale.

Saatekirja kui ka seda asendavate dokumentide kasutamise eeskirjad kinnitatakse Teede Rahvakomissari poolt.

30. Saatekiri koostatakse ja kirjutatakse alla saatja poolt. Kaupade saatmisel asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt tähendatakse saatekirjal peale saatja nimetuse, pitseri või templi saatja agendi nimi, kes saatekirjale alla kirjutab.

Saatekiri tuleb koostada kauba kindlaksmääratud saaja (adressaadi) nimele.

Saatekirja kantud teadete tõelikkuse eest vastutab saatja käesoleva seaduse art. 76 ja 77 järgi.

Raudtee võib kontrollida nende teadete õiguspärasust.

Saatja nõudmisel antakse temale kviitung kauba veoks vastuvõtmise üle.

31. Kaubad, mis vajavad pakendit veo juures kaotsi- ja rikkimineku vältimiseks, tuleb veoks esitada korralikus pakendis, mis kindlustab kauba täielikku alalhoidu.

Niisuguse kauba veoks esitamisel ilma pakendita, samuti korratus või kauba omadustele mittevastavas pakendis, raudtee peab loobuma kauba vastuvõtmisest. Kauba vastuvõtmisest loobumise kohta koostatakse saatja nõudmisel akt.

Kauba veoks esitamisel pakendis, millel on niisugused puudused, mis ei tekita teel kauba rikki- või kaotsimineku ohtu, raudtee võib kauba veoks vastu võtta ainult tingimusel, et saatekirjas ja kviitungil tehakse märkus pakendi puuduste üle.

Märkus pakendi puuduste üle kirjutatakse saatekirjas saatja poolt kohuslikult alla.

Samas korras tõendatakse ilma pakendita veoks lubatava kauba vastuvõtmisel avastatud korratu seisund.

Teede Rahvakomissariaat võib kindlaks määrata juhud, mil peale märkuse saatekirjas on akti koostamine kohuslikult nõutav.

32. Klientuur annab kauba raudteele ära kaalu järgi või tüki viisi, sõltuvalt kauba liigist. Kaalude puudumisel võib kaalu kindlaks teha mahu järgi. Raudtee võtab kaubad klientuurilt vastu kaalu järgi või tüki viisi.

Kaup, mis laaditakse raudteejaamade ladudest ja teedelt, kaalutakse üle raudtee poolt ja tema vastutusel; kaup, mis saadetakse mitte-üldtarvituslikkudelt juurdevõetud ladudest, kaalutakse üle saatja või raudtee poolt kokkuleppel saatjaga.

Raudtee näitab kauba kaalu saatekirjas neil juhtudel, kui kauba kaalu kindlakstege mine on pandud teele; muudel juhtudel näitab kauba kaalu saatja ja temale tehakse veomaksust tariifi korras kindlaksmääratud hinnaalandus.

Raudteel on õigus kontrollida saatja poolt näidatud kaubakaalu.

Teede Rahvakomissar võib kindlaks määrata kaupade nimestiku ja punktid, kus kaubad veoks vastu võetakse ainult saatja poolt saatekirjas näidatud kaalu järgi.

33. Kaupade peale- ja väljalaadimine raudteevahenditega toimub järgmistel juhtudel:

- a) raudtee korralduses olevates ladudes ja teistes üldtarvituslikkudes kaubahoiukohtades;
- b) ladudes ja teistes kaubahoiukohtades, mis ei ole raudteede korralduses (mitte-üldtarvituslikud kohad), jaama kaubahoovi piirides — ööpäevas keskmiselt mitte üle 10 vaguni, mis saadetakse ühe saatja poolt või tulevad ühe saaja aadressil. Tähen datud arv määratakse saatmise või kohalejõudmise kuarvestuse alusel.

Maks peale- ja väljalaadimise eest p. „a“ näidatud juhtudel määratakse Tariifikomitee poolt. Peale- ja väljalaadimise tigmused ning tasu määr p. „b“ näidatud juhtudel määratakse kindlaks eriliste kokkulepetega raudteede ja saatjate ning saajate vahel.

34. Saatja ja saaja vahenditega peale- ja väljalaadimine toimub järgmistel juhtudel:

- a) mitte-üldtarvituslikkudes kohtades väljaspool jaama kaubahoovi;
- b) mitte-üldtarvituslikkudes kohtades kaubahoovi piirides ööpäevas keskmiselt üle 10 vaguni, mis saadetakse ühe saatja poolt või tulevad ühe saaja aadressil;
- v) üldtarvituslikkudes ja mitte-üldtarvituslikkudes kohtades — järgmiste kaupade peale- ja väljalaadimine: 1) hädaohtlikud kaubad, 2) laotult ja puisutatult ning vagun-sisternidesse valatult veetavad kaubad, 3) saatjamaršruutidena veetavad kaubad, 4) raskekaalulised kaubad (üle 0,5 tonni üks koht), 5) kaubad, mis nõuavad peale- ja väljalaadimiseks erilisi seadiseid, mida raudteedel ei ole, 6) kaubad, mis veetakse saatja või saaja eri veerevas koosseadus, 7) kaubad, mis veetakse saaturite saatel, ja teised kaubad, mis veetakse eriliste eeskirjade järgi.

Raudteedele antakse õigus võtta endale peale- ja väljalaadimist, eriliste kokkulepete põhjal saatjatega ja saajatega, neil juhtudel, kui peale- ja väljalaadimine on saatja ja saaja kohuseks.

Art. 33 ja 34 kohaldamise eeskirjad, samuti saatja ja saaja vahenditega peale- ja väljalaadimise tähtjad mitmesuguste kaubaliikide jaoks määratakse Teede Rahvakomissari poolt.

35. Kõigil juhtudel, mil peale- või väljalaadimine toimub saatja ja saaja vahenditega, tuleb vagunite peale- ja väljalaadimise alla andmise ajast saatjale ja saajale teatada telefoni teel või muul viisil (Teede Rahvakomissari poolt määratavate eeskirjade järgi), samuti jaamas kaubakassa juures teadaande väljapanemise teel.

Peale- või väljalaadimiseks määratud tähtaegade möödumisel võib raudtee vagunid vabastada saatja või saaja kulul.

Raudteejaamades kui ka juurdeveoteedel saatja ja saaja vahenditega peale- või väljalaadimise alla antavate vagunite seisu arvestus peetakse vagunite numbrite järgi. Erandid sellest eeskirjast määratakse Teede Rahvakomissari poolt.

36. Kaupade kohaletoimetamise tähtjad ja tähtaegade arvestamise ning nende pikendamise korra määrab Töö ja Kaitse Nõukogu.

Kaupade kohaletoimetamise tähtaja algus arvatakse esimesest keskööst pärast kauba veoks vastuvõtmist.

Kui kaup on saatjalt veoks vastu võetud enne jaamaülemala poolt määratud laadimispäeva kättejõudmist, siis selle kohaletoimetamise tähtaeg arvatakse keskööst, mis järgneb päevale, mil see kaup pidi laaditama, mille üle tehakse märkus saatekirjas.

Kohaletoimetamise tähtaeg loetakse täidetuks, kui sihtjaamas on kaup välja laaditud raudtee vahenditega või vagun on antud väljalaadimise alla saaja vahenditega enne kindlaksmääratud kohaletoimetamise tähtaja lõppu.

37. Sihtjaama muutmist enne kauba veoks esitamist lubatakse eksploatatsiooni-osakonna ülema loal sihttee plaanis ettenähtud piirides, samas sihituses ja mitte kaugemale esialgsest sihtpunktist.

Sihtjaama muutmist teistel erandjuhtudel võib lubada selle raudtee ülema igakordsel isiklikul loal, millisel kaup saab teise sihituse.

Veoks vastuvõetud või teel oleva kauba sihtjaama muutmise toimub pärast trahvi sissenõudmist, 300 rubla vagunilt, sellelt organisatsioonilt, kes niisugust muutmist nõudis. See organisatsioon on kohustatud samuti õiendama arved kauba saatja, esialgse adressaadi ja tegeliku saaja vahel.

38. Kauba saatjale antakse õigus muuta saatekirjas näidatud kaubasaajat. Avaldused seesuguseks muutmiseks antakse saatejaama ülemale.

Saatekirjas tähendatud adressaat võib kauba sihtjaama jõudmisel kauba kättesaamise õiguse teisele saajale üle anda (art. 44).

Peale saatja ja adressaadi võivad adressaati teise saajaga vahetada ainult organisatsioonid, kellele on seesuguse vahetamise õigus kindlaksmääratud jaamades antud Töö ja Kaitse Nõukogu otsusega. Adressaadi muutmist nõudnud organisatsioon on kohustatud õiendama arved kauba saatja, esialgse adressaadi ja tegeliku saaja vahel.

Esialgse adressaadi muutmist ei lubata, kui see on seotud kauba viimisega esimesest liigist teise.

39. Saatja võib teatada veoks esitatud kauba väärtuse. Teatatud väärtus ei pea ületama kauba tegelikku väärtust. Vaidluse korral saatja ja saatejaama vahel määratakse kauba väärtus ekspertiisiga, mille üle koostatakse akt.

Teede Rahvakomissar määrab, missuguseid kaupu teatatud väärtusega ei võeta vastu, samuti missugused kaubad, missugustel juhtudel ja missuguse veoviisi juures võetakse vastu mitte teisiti kui teatatud väärtusega.

Väärtuse teatamise eest võetakse erist maksu, mille määrab Tariifikomitee.

40. Veetavale kaubale võib saatja panna lunamaksu. Kauba saatmise eest lunamaksuga võetakse erist maksu, mille määrab Tariifikomitee.

Eeskirjad lunamaksude alal operatsioonide toimetamise korra ja nende maksude arvestuste kohta määratakse Teede Rahvakomissari poolt.

41. Kohalejõudnud kaupade üle on sihtjaam kohustatud viivitamata kaubakassa juures teadaande välja panema või koostama teatenimistu.

Neil juhtudel, kui saatekirjas on näidatud saaja aadress, samuti juhtudel, kui saaja poolt on sihtjaamale antud avaldus aadressi ja kauba kohalejõudmisest teatamise viisi äratähendamiseks, sihtjaam on kohustatud niisuguse teate saatma kauba kohalejõudmise päeval ja igal juhul mitte hiljem kui kell 12 järgmisel päeval.

Teadete saatmise eest raudtee võtab maksu, mille määrab Tariifikomitee.

Kui käesolevas artiklis tähendatud juhtudel raudtee ei teata saajale kauba kohalejõudmisest, siis tee kaotab õiguse saada trahvi vagunite seisu eest (art. 78) ja hoiu maksu tema poolt kuni teate saatmiseni möödalastud päevade eest.

42. Kohalejõudnud kaubad hoitakse sihtjaamas tasuta alal 24 tunni jooksul.

See tähtaeg arvatakse lähimast keskööst pärast väljalaadimist raudtee vahenditega või lähimast keskööst pärast vaguni andmist väljalaadimise alla saaja vahenditega. Kauba hoidmise eest üle näidatud tähtaja võetakse maksu, mille määrab Tariifikomitee.

43. Kaupade veo eest tasutakse sularahas või Riigipanga tšekiga kauba veoks esitamisel. Tšekkidega tasumise kord määratakse Teede Rahvakomissari poolt kokkuleppel Riigipangaga.

Juhul, kui saatja ei tasu veomaksusid kauba veoks äraandmisel, nõutakse saatjalt trahvi ühe protsendi suuruses iga möödalastud päeva eest ja kauba saatmine paneakse seisma kuni maksude tasumiseni. Kohaletoimetamise tähtaja algus arvatakse sel juhul keskööst pärast veomaksude tasumist. Teede Rahvakomissari poolt määratud tähtaja möödumisel kuulub kaup, mille eest maksud veoks esitamisel tasumata, likvideerimisele nõudmata kaupade kohta kindlaksmääratud korras (art. 46).

Raudteedele kuuluvad veomaksud saatmise juures sissenõudmata osas nõuab raudtee saajalt sisse kauba väljaandmisel.

Eksportkaupade veol, samuti kaupade veol otseses raudtee-veetee segaühenduses lubatakse kaupade veomaksude tasumist tsentraliseeritud arvestuste korras Riigipanga kaudu.

Tsentraliseeritud arvestuste eeskirjad kaupade veo alal määratakse Teede Rahvakomissari poolt kokkuleppel Riigipangaga.

Määratud tähtjal veomaksude tsentraliseeritud arvestuste korras tasumata jätmisel arvatakse kinnipeetud summale juurde viivitusraha 0,05% päevas, kuna veomaksude tasumise viivitusel üle 10 päeva raudteel on õigus katkestada kaupade veoks vastuvõtmist korralt maksjalt või korratu maksja aadressil (NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsuse redaktsioonis 14. septembrist 1937. a. nr. 1597, NSVL SK 1937. a. nr. 60, art. 260).

44. Kaubad antakse sihtjaamas välja adressaadile, kes on saatekirjas näidatud (art. 30). Kauba saamise õiguse üleminek teisele saajale (art. 38) peab olema tarviliku dokumendiga tõestatud.

Kui Riigipank krediidi eeskirjade kohaselt keelab ära kauba väljaandmise saajale või tema õigusjärglasele, siis kauba üleandmine vastutuslikuks alalhoidmiseks saajale või teiste organisatsioonide ladusesse, samuti kauba likvideerimine toimub vastavate seaduste ja NSV Liidu Teede Rahvakomissari poolt kokkuleppel Riigipangaga antavate eeskirjade alusel.

Ühes kaubaga antakse saajale välja saatekiri. Kui arvestused vedude eest toimuvad tsentraliseeritud korras, siis antakse saajale tema nõudmisel saatekirja asemel selle ära kiri.

45. Saaja võib nõuda sihtjaamas kauba kaalu ja seisundi kontrollimist.

Kauba kaalu ja seisundi kontrollimise eest võtab raudtee maksu Tariifikomitee poolt määratud suuruses, juhul kui ülekaalumisel ei ilmne kaalu puudujääki, mis ületab loomuliku kahanemise normi.

Erandeid käesolevast artiklist võib teha Teede Rahvakomissar.

Tee on kohustatud sihtjaamas kontrollima korratus vagunis või korratute plomidega vagunis kohalejõudnud kauba kaalu.

46. Kaup, mis ei ole välja nõutud 5 ööpäeva jooksul pärast väljalaadimist raudtee vahenditega või pärast vaguni saaja vahenditega väljalaadimiseks andmist, kuulub likvideerimisele.

Nõudmata ja dokumentideta kaupade hindamise ja likvideerimise kord määratakse kindlaks NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu erilise otsusega.

Kaupade üleandmine raudteetranspordi majanduslikkudele ja ühiskondlikkudele organisatsioonidele on keelatud, peale raudtee pealisehituse ja sisseseadete esemete. Süüdlased seesuguses üleandmises võetakse kriminaalvastutusele.

Üksikute kauba- ja saajate liikide suhtes võib hoiutähtaega pikendada või lühendada Teede Rahvakomissari korraldusega.

47. Kauba likvideerimisest saadud rahast peetakse antud kauba alal raudteele kuuluvad maksud kinni eesõiguslikult kõigi teiste kauba vastu pööratud nõudmiste ees. Selle raha järelejääv osa antakse välja:

- a) saajale — tema poolt kauba väärtuse tasumise kohta tõendi esitamisel;
- b) saatjale — kõigil muudel juhtudel.

Kauba likvideerimise päevast arvates 6 kuu jooksul väljanõudmata raha läheb riigi tuluks Teede Rahvakomissariaadi eelarve järgi.

Raudtee võib saatjalt kindlaksmääratud korras sisse nõuda teele kuuluva veomaksu ja hoiumaksu mitte enam kui 20 päeva eest kauba likvideerimisel puudujäänud osas.

48. Teede Rahvakomissar määrab erilised jaamast kohusliku väljaveo tähtajad järgmiste kaupade jaoks:

- a) mis on rutturiknevad;
- b) millede hoidmiseks on nõutav eriruumide sisseseadmine või suuremate maalaade soetamine;
- v) millede kestev hoidmine ei ole lubatav tuleohu või tervishoiu seisukohast, või nende suure koguse tõttu;
- g) väljaostetud, kuid jaamast väljavedamata kaubad.

Määratud tähtaegade möödumisel kaubad loetakse nõudmata jäetuiks ja kuuluvad likvideerimisele (art. 46).

49. Kaupade ülemäärasel kogunemisel sihtjaamas raudteeülem võib:

- a) suurendada kaupade hoiumaksu kuni viiekordse, kuid Teede Rahvakomissari loal — kuni kümnekordse määrani ja suurendada trahve vagunite seisu eest, millised on kinni peetud üle 48 tunni üle kindlaksmääratud tähtaegade, kuni kahekordse, kuid Teede Rahvakomissari loal — kuni kolmekordse määrani;
- b) ära keelata, tähtjaks mitte üle 2 ööpäeva, antud jaama aadressil (peale jaamade väljaspool klassi) kõikide või mõnede kaupade laadimise, sellest kohuslikult teatades Teede Rahvakomissarile ja kuulutades ajalehtedes jaama asukoha järgi; laadimise keeld jaama aadressil tähtjaga üle kahe, kuid mitte üle viie ööpäeva, samuti igasugune laadimise keeld väljaspool klassi jaamade aadressil (viie ööpäeva piirides) võib toimuda ainult Teede Rahvakomissari loal;
- v) kindlaks määrata klientuurile kohusliku korra kohalejõudnud kaupade välja-veoks transportettevõtete vahenditega, kusjuures transportettevõtete vahendite rakendamine teostub nendega kokkuleppel või igal üksikul juhul krai või oblasti täitevkomitee või vastava vabariigi rahvakomissaride nõukogu otsusel.

Jaamaülemal on kohalejõudnud kaupade ülemäärase kogunemise juhtudel õigus:

- 1) anda kohalejõudnud kaubad üldtarvituslikkudesse ladudesse alalhoidmiseks saatja või saaja kumul, kuid seaduses ettenähtud juhtudel need üle anda saajatele vastutuslikuks alalhoidmiseks;
- 2) kasutada kohalejõudvate vagunite mahalaadimiseks teiste omanikkude ladusid, mis asuvad jaama territooriumil. Nende ladude kasutamine toimub kokkuleppel omanikuga või krai või oblasti täitevkomitee või vastava vabariigi rahvakomissaride nõukogu otsusel.

Tähendatud abinõud viiakse täide mitte varem kui üks ööpäev pärast seda, kui selle kohta on teadaanne jaamas välja pandud või kuulutus kohalikus ajalehes avaldatud.

Teadaanded tarvitusele võetud abinõudest ja nende maksvuse tähtaegadest kantakse jaama poolt erilisse raamatusse.

50. Kaupade eest, mis on rekvireeritud või konfiskeeritud veo ajal, maksavad veomaksu raudteele asutised, kes toimetasid rekvisitsiooni või konfiskeerimist, kuid konfiskeerimisel — mitte üle selle summa, mis saadakse nende kaupade likvideerimisel kindlaksmääratud korras.

51. Teede Rahvakomissar võib kindlaks määrata täiendavad tingimused järgmistele kaupade veoks:

- a) hädaohtlikud kaubad;
- b) eriliste omadustega kaubad (laotavad, puistatavad, rutturiknevad, gabariiti ületavad jm.);
- v) väikesaadetised, mis kuuluvad koondamisele suurematesse partiidesse veereva koosseadu ratsionaalse ärakasutamise huvides;
- g) saatjamaršruutidena veetavad kaubad;
- d) kaubad, mis veetakse reisirongidega ja kiirkaubarongidega;
- e) kaubad, mis veetakse mahutites, eri veerevas koosseadus, samuti suuremahulistes vagunites.

52. Kaupade nimestik, millede veoks vastuvõtt kõigilt või mõnedelt saatjatelt on keelatud, määratakse kindlaks:

- a) Teede Rahvakomissari poolt — kauba raudteede tehnilistele seadetele mittevastavusel;
- b) Töö ja Kaitse Nõukogu poolt — kõigil muudel juhtudel.

III. Reisijate ja pagasi vedu.

53. Reisiliiklus toimub sõiduplaani kohaselt.

54. Igal reisijal peab olema sõidupilet. Sõidupiletite maksvuse tähtsajad ja nende müügi kord, reisijate sõidu, käsipakkide ja pagasi veo eeskirjad, samuti trahvimise kord nende eeskirjade rikkumise eest määratakse kindlaks Teede Rahvakomissari poolt.

55. Reisijal on sõidul õigus:

- a) saada kohta vagunis vastavalt omandatud piletile;
- b) võtta endaga tasuta kaasa üht last vanuses mitte üle 5 aasta, kui ta ei vaja eraldi kohta;
- v) vedada tasuta käsipakke Teede Rahvakomissari poolt määratud normide piirides.

Hoolitsus käsipakkide terve- ja alalhoiu eest lasub reisijatel enestel.

Kui reisijale ei ole antud kohta, siis ta võib sõidust loobuda ja nõuda pileti eest makstud raha tagastamist, välja arvatud sõitudel linnalähedastes rongides.

Raudtee on kohustatud tarvitusele võtma abinõud, mis kindlustavad vajalikke mõnususi resijatele ja nende kultuurilise teenindamise nende viibimise ajal jaamas ning teel.

Reisijate veo kui ka peale- ja mahamineku eeskirjade rikkumise eest raudteede agendid vastutavad distsiplinaar-, kuid vastavail juhtudel — kriminaalkorras.

56. Pagas veetakse samas rongis, milles sõidab reisija, pagasi äraandmisel ettenäidatud pileti kohaselt. Pagas, mis on antud veoks linnalähedastes rongides, peab ära saadetama lähema rongiga, millega on korraldatud pagasi vedu.

Reisija võib pagasi äraandmisel teatada selle väärtuse. Pagasi väärtuse teatamise eest võetakse erilist maksu, mille suuruse määrab Tariifikomitee.

Sihtjaamas hoitakse pagas tasuta ööpäeva jooksul, arvates lähemast keskööst pärast kohalejõudmist. Kui reisija ei nõua pagasit välja 30 ööpäeva jooksul, siis pagas kuulub likvideerimisele. Tähendatud hoiutähtaeg võib lüheneda Teede Rahvakomissari korraldusega üksikute jaamade kohta laoruumide koormatuse puhul. Neil juhtudel võib Teede Rahvakomissari korraldusega ka tõsta maksu pagasi hoidmise eest mitte enam kui kahekordselt.

Asjade loetelu, millede vedu pagasina ei lubata pealelaadimise ja pagasivagunites vedamise tehniliste tingimuste tõttu või nende ohtlikkuse tõttu resiliiklusele, määratakse kindlaks Teede Rahvakomissari poolt. Tema kinnitab ka pagasi vastuvõtu, hoidmise ja väljaandmise eeskirjad.

Suurtes punktides raudteed organiseerivad reisijaamade juures käsipakkide ja pagasi hoiukambrid.

57. Väljanõudmata pagas, samuti raudteejaamades, vagunites ja teedel mahunustatud või kaotatud asjad, mis ei ole kaotajate poolt välja võetud 30 päeva jooksul, kuuluvad likvideerimisele väljanõudmata kaupade kohta kindlaksmääratud korras (art. 46).

58. Raudteele antakse õigus võtta isikutelt, kellel ei ole sõidu-reisipileteid, erilist maksu reisiplatvormile mineku eest (perroonimaks). Maksu suuruse määrab Tariifikomitee.

IV. Raudtee, kaubasaatjate, kaubasaajate ja reisijate vastutus.

59. Raudtee kannab varanduslikku vastutust kaubasaajate, kaubasaatjate ja reisijate ees, kuna kaubasaajad, kaubasaatjad ja reisijad — raudtee ees käesoleva seaduse ja selle arendamiseks antud eeskirjade alusel.

60. Igasugused eelkõkkulepped raudtee ja reisijate, kaubasaatjate või -saajate vahel, mille sihiks on muuta või kõrvaldada raudteele, reisijatele, kaubasaatjatele või -saajatele pandud vastutust, loetakse tühisteks ja igasugustel märkustel selle kohta saatekirjas, millised ei ole eeskirjades ette nähtud, ei ole jõudu.

61. Transpordi töötajad, samuti asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide töötajad ning üksikud kodanikud kannavad käesoleva seaduse ja selle arendamiseks antud eeskirjade rikkumise eest kriminaal-, administratiiv- ja distsiplinaarvastutust juhtudel, kui seesugune vastutus on seaduses ette nähtud.

62. Vedude kuuplaaniga kindlaksmääratud laadimisnormide mittetäitmise eest saatja ja raudtee kannavad rahalist vastutust (peale distsiplinaar- ja kriminaalvastutuse, millele vastavatel juhtudel võetakse plaani mittetäitmisel süüdlased isikud).

Trahv raudtee poolt vedude plaani järgi vagunite mitteandmise eest, samuti klientuuri poolt etteantud vagunite mittelaadimise või plaani järgi määratud vagunite loobumise eest määratakse kindlaks järgmises suuruses:

- a) kinnise kaheteljelise vaguni ja kaheteljelise platvormi eest — 25 rubla vagunilt või platvormilt;
- b) kaheteljelise sisterni, isotermilise vaguni ja muu kaheteljelise eri veereva koosseadu eest — 50 rubla vagunilt või sisternilt.

Neljateljeline vagun (platvorm, sistern) iga tüüpi kandejõuga alla 50 tonni loetakse kahe kaheteljelise vaguni ette.

Neljateljeline vagun (platvorm, sistern) iga tüüpi kandejõuga 50 tonni ja enam trahvide arvestusel plaani mittetäitmise eest loetakse kolme kaheteljelise vaguni ette.

Trahv vähemlaadimise eest tee süü tõttu, samuti metalli, söe, sulandite, koksi, maagi, teravilja-kaupade ja soola vähemlaadimise või kliendi laadimisest loobumise eest võetakse 1,5 rubla suurusel igalt tonnilt.

Vagunite maršruutide alla mitteandmisel ja maršruutide vähemlaadimisel võetakse peale trahvi plaani mittetäitmise eest trahvi süüdlaselt poolelt teise poole ka suks maršruudi rikkumise eest 300 rubla suurusel (NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsuse redaktsioonis 10. detsembrist 1937. a. nr. 2122, SK 1937. a. nr. 76, art. 378).

63. Saatja vabaneb art. 62 ettenähtud trahvist neil juhtudel, mil kaupade laadimine ei võinud teostuda:

- a) ürgjõulise iseloomuga nähete: tulikahju, uputuste, juurdeveo-raudteede tuisuummistuste, samuti avariide puhul ettevõtetest, mis tekitasid tootmise katkestamise mitte vähem kui kolmeks ööpäevaks;

- b) kaupade laadimise ja vagunite laadimise alla andmise katkestamisel art. 20 ja art. 49 p. „b“ näidatud korras;
- v) saatjale laadimise tihendamise korras ilma eelhoiatuseeta või ilma saatja nõusolekuta, kui niisugune nõusolek on nõutav, üle plaaninormi antud vagunite mittekasutamisel (art. 23).

Saatja poolt makstav trahv vähendatakse ühe kolmandiku võrra neil juhtudel, kui saatja hoiatab teed vagunite mittekasutamisest kaks ööpäeva enne laadimispäeva.

64. Raudtee vabaneb art. 62 ettenähtud trahvist järgmistel juhtudel:

- a) ürgjõuliste nähete: tulikahju, tuisuummistuste, uputuste olemasolul;
- b) laadimise ja vagunite laadimise alla andmise katkestamisel art. 20 ja art. 49 p. „b“ ettenähtud korras;
- v) saatja poolt vagunite väljalaadimise all kinnipidamisel; sel juhul raudtee vabaneb trahvist selle arvu vagunite andmata jätmise eest, mis oli väljalaadimise all kinni peetud või mida ei võidud sel põhjusel laadimise alla anda;
- g) kui tee plaanikuu jooksul täidab vähemandmised üksikute päevade eest (art. 23).

65. Asjaolude olemasolu, mis vabastavad saatjat ja raudteed trahvist, märgitakse plaani täitmise arvestusdokumendis, mis kirjutatakse alla jaamaülemale ja saatja poolt igapäev. Arvestusdokumendi allakirjutamisest loobumisel või kõrvalehoidumisel koostatakse akt.

66. Kuu lõppemisel jaamaülem koostab ja teatab saatjale hiljemalt 10-ndal kuupäeval arvestuse raudteel ja saatjal saadaolevate trahvisummade üle.

Saatjatele, kes toimetavad massilist laadimist mitmes raudteejaamas, võib raudteeülemale korraldusel sisse seada trahvide tsentraliseeritud arvestuskorra raudteevalituse kaudu. Neil juhtudel on tee kohustatud saatjale ja jaamale teatama arvestuse kuukokkuvõtte hiljemalt järgmise kuu 25-ndal päeval.

Raudteele või saatjale arvestuse kohaselt saadaolevad summad kuuluvad maksmisele viie päeva jooksul.

67. Raudtee kannab täit vastutust veoks vastuvõetud kauba alalhoiu eest kauba veoks vastuvõtmise momendist kuni selle väljaandmiseni saajale või üleandmiseni, kindlaksmääratud eeskirjade kohaselt, teisele ettevõttele või asutisele.

68. Raudtee ei vastuta veoks vastuvõetud kauba kaotsimineku või rikke eest, kui kaotsi- või rikkimine on tekkinud:

- a) ürgjõulise iseloomuga nähete tõttu;
- b) veetava kauba eriliste loomulikkude omaduste tõttu, mis tekitasid selle purunemist, roostetust, sisemist riket ja teisi sääraseid tagajärgi;
- v) saatja või saaja süü või ettevaatamatuse tõttu;
- g) kauba peale- või väljalaadimisega seotud põhjustel, kui peale- või väljalaadimine toimus saatja või saaja vahenditega;
- d) kauba veo tõttu lahtisel veereval koosseadul, mis eeskirjade järgi seesuguseks veoks on lubatud, kui kaotsi- või rikkimine on tekkinud selle veovii- siga seotud põhjustel;
- e) selle tõttu, et saatja saatur, kes on kaubaga kaasas, ei võtnud tarvitusele kauba alalhoidmiseks vajalikke abinõusid;
- ž) pakendi puuduste tõttu, kui kaup oli niisuguses pakendis veoks vastu võetud saatja nõudmisel, märkuse tegemisega saatekirjas art. 31 kohaselt;

z) kauba kaalu loomuliku kahanemise tõttu selle veol raudteel Töö ja Kaitse Nõukogu poolt kindlaksmääratud normide piirides.

Raudtee on kohustatud tõestama, et kauba kaotsi- või rikkimine on tekkinud punktides „a“, „b“, „v“ ja „d“ näidatud põhjustel. Pretensiooni või nõude tõstja on kohustatud tõestama, et kauba kaotsi- või rikkimine ei ole seotud punktides „g“, „e“, „ž“ ja „z“ näidatud asjaoludega.

Raudtee võib vabaneda vastutusest kaalu puudujäägi eest, kui tõestab, et kaalu puudujääk ei olnud kauba kaotuse või rikkumise tagajärjeks raudtee poolt.

Kui kaup oli laaditud saatja vahenditega ja jõudis kohale korras vagunis saatejaama tervete plommidega, siis klient on kohustatud tõestama, et kaalu puudujääk oli raudtee poolt kauba kaotuse või rikkumise tagajärjeks.

69. Kauba veo juures tekitatud kahju eest maksab raudtee tasu järgmisel määral:

- a) kauba kaotsiminekust eest — kaotatud kauba tegeliku väärtuse järgi;
- b) kauba rikkiminekust eest — summas, mille võrra vähenes tema väärtus;
- v) teatatud väärtusega veoks antud kauba kaotsiminekust eest — teatatud väärtuse suuruses, kuid juhul, kui raudtee tõestab, et teatatud väärtus ületab tegeliku hinna — tegeliku hinna suuruses.

Kauba täielikul või osalisel kaotsiminekul tagastatakse raudteele tasutud veomaksud vastavalt kauba kaotatud osale.

Neil juhtudel, kui tasutav kauba hind on määratud sihtkoha hindade järgi või kauba realiseerimiseks määratud hinna järgi (art. 70), tasutud veomaksu ei tagastata.

Saaja ja saatja võivad loobuda rikutud kauba vastuvõtmisest ainult sel juhul, kui kauba loomus tema riknemise tõttu on niipalju muutunud, et seda ei või enam kasutada vastavalt tema esialgsele otstarbele.

Kui kauba saaja ei tasunud lunamaksu, siis peetakse temal kauba kaotsiminekust eest saadaolevast tasust kinni lunamaksu summa, mis makstakse saatjale.

Kui raudtee kasutab oma tarvidusteks mingisuguseid kaupu, mis on veoks vastu võetud ja kuuluvad klientuurile, siis süüdlased võetakse kriminaalvastutusele, kuna raudtee tasub kauba hinna kahekordses suuruses.

Raudtee poolt kaotatud veereva koosseadu eest, mis kuulub kliendile, on raudtee kohustatud viimase nõudmisel temale andma vastava veereva koosseadu ajutiseks tasuta kasutamiseks kuni kaotatud vaguni ülesleidmiseni või andma vastu teise vastava vaguni.

70. Tasumisele kuuluv kauba hind tõestatakse aktsepteeritud maksunõudmisega. Selle nõudmise puudumisel, samuti juhul, kui maksunõudmine on aktsepteeritud hinnaga ilma käibemaksuta, määratakse tasumisele kuuluv kauba hind lähtudes tööstuse või valmistusorganisatsiooni väljalaskehinnast, millele lisandatakse:

- a) pakendi maksus hinnakirja hindade järgi, kui see maksus ei käi kauba väljalaskehinna sisse;
- b) kaubasaatja täiendavate kulude summa kauba kohaletoimetamisel kuni saatejaamani või sihtjaamani neil juhtudel, kui need kulud ei käi väljalaskehinna sisse, või 10% kauba hinnast, kui tähendatud kulusid ei saa tõestada dokumentidega.

Üksikutele kodanikkudele kuuluvate kaupade hind määratakse riigi- ja kooperativeorganisatsioonide jaotimüügi-hindade järgi selles kohas ja sel ajal, kus ja milal kaup väljaandmisele kuulus.

Importkaupade hind määratakse hinna järgi, mis on määratud vastavate importkaupade realiseerimiseks NSV Liidu piirides.

Eksportkaupade hind määratakse nende väljalaskehinna järgi, mis määratakse kindlaks Väliskaubanduse Rahvakomissariaadi või selle kohalikkude organite vastavate tõendite põhjal.

Kui kauba tegelikku hinda ei ole võimalik määrata käesolevas artiklis tähendatud viisil, siis määratakse kauba hind ekspertiisi teel (NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsuse redaktsioonis 7. jaanuarist 1938. a. nr. 25, NSVL MK 1938. a. nr. 1, art. 4).

71. Igasuguste veomaksude rohkemvõtt kuulub tagasimaksmisele, vähemvõtt aga juurdemaksmisele.

Raudtee korraldusel võib vähemvõttu katta samal kliendil saadaoleva rohkemvõtu ja teiste maksete arvel.

Pärast kauba saajale väljaandmist nõutakse vähemvõtt sisse ainult kaubasaajalt.

72. Viivituse eest kauba kohaletoimetamisel raudtee maksab kaubasaajale trahvi: 10% veomaksust viivituse puhul mitte üle ühe kümnendiku kohaletoimetamise tähtajast, 20% veomaksust viivituse puhul üle ühe kümnendiku, kuid mitte üle kahe kümnendiku kohaletoimetamise tähtajast, 30% veomaksust viivituse puhul üle kahe kümnendiku, kuid mitte üle kolme kümnendiku kohaletoimetamise tähtajast, 40% veomaksust viivituse puhul üle kolme kümnendiku, kuid mitte üle nelja kümnendiku kohaletoimetamise tähtajast, 50% veomaksust viivituse puhul üle nelja kümnendiku kohaletoimetamise tähtajast.

Kui kohaletoimetamise tähtaeg on alla viie ööpäeva, siis maksab raudtee 10% iga viivituses oldud ööpäeva eest, kuid mitte üle 50% veomaksust.

Kui kaubasaaja kandis viivitusest kauba kohaletoimetamisel kahju, siis raudtee maksab tema nõudmisel trahvi asemel tasu tõestatud kahjude suuruses. Siiski see tasu ei või ületada tariifi arvestustabelites näidatud veomaksu summat.

Kui kauba kohaletoimetamisega on viivitatud enam kui 30 ööpäeva, rutturiknevate kaupade veol aga üle Teede Rahvakomissari poolt kindlaksmääratud tähtaja, siis on kaubasaaja õigustatud lugema kauba kaotsiläinuks ja nõudma tasu kauba kaotuse eest.

Liiklemise katkestamine kauba liikumise teel või teised asjaolud, mis vabastavad raudtee vastutusest kauba tähtajalise kohaletoimetamise eest, pikendavad seda tähtaega, kuid mitte enam kui 90 ööpäeva.

Kaubasaaja kaotab õiguse trahvi või kahjutasu saamiseks viivituse eest kauba kohaletoimetamisel, kui ta ei vea ära viivitusega kohalejõudnud kaupa kolme ööpäeva jooksul pärast raudtee teadaannet või teate saatmist kauba kohalejõudmise üle (art. 41), juhtudel aga, mil raudtee ei ole kohustatud saajale teatama — kolme ööpäeva jooksul pärast kauba väljalaadimist raudtee poolt või pärast vaguni laadimise alla andmist saaja vahenditega.

Viivituse eest trahvi nõudmise õigus ei kustu, kui teade kauba kohalejõudmisest on raudtee süü läbi saatmata jäänud.

73. Jaama poolt teadaantud vagunite peale- või väljalaadimise alla andmise tähtaja või jaotusplaani (art. 35) rikkumise eest raudtee maksab trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses.

74. Väljalaaditud või väljalaadimiseks antud kauba väljaandmise kinnipidamise eest üle 4 tunni, arvates kauba väljaandmise nõudmise esitamiset, raudtee

maksab kaubasaajale trahvi samas suuruses, mis on määratud vagunite seisu eest (art. 78). See trahv makstakse ainult selle aja eest, mille kestes kauba väljaandmine, arvates saaja poolt nõudmise esitamise momendist, on kinni peetud.

Juhul, kui kauba väljaandmise nõudmine on esitatud alla 4 tunni enne jaama sulgemist, tähendatud 4-tunniline tähtaeg pikeneb jaama töö vaheaja võrra.

Kauba väljaandmise kinnipidamist tõendatakse aktiga, milles tuleb ära tähendada kinnipidamise kestus.

75. Saatja ees, kes ei saanud kätte lunamaksu, raudtee kannab vastutust:

- a) kauba väljaandmisel saajale, kes ei tasunud lunamaksu, — lunamaksu summas;
- b) kauba kaotusel teel — lunamaksu suuruses, kuid mitte üle kaotatud kauba väärtuse.

76. Veoks keelatud kauba või veol erilist ettevaatust nõudva kauba esitamise eest, kauba nimetuse või omaduse ebaõige tähendamiseega, võetakse trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses; samuti nõutakse sisse kõik raudteele tekitatud kahjud. Sõltumatult trahvi nõudmisest võetakse süüdlased keelatud kaupade ebaseaduslikus veoks esitamises kriminaalvastutusele.

77. Kaubasaatja poolt saatekirjas ebaõigete teadete tähendamise eest, mis tingivad veomaksu vähenemist, nõutakse sõltumatult täiendavast maksustamisest trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses.

78. Vagunite kinnipidamise eest peale- ja väljalaadimise all saatja ja saaja vahenditega üle kindlaksmääratud tähtaegade võetakse trahvi.

Neil juhtudel, kui vagunid on väljalaadimise all kinni peetud saaja laos või juurdeveoteel üle kindlaksmääratud tähtaja, nõutakse trahvi nii vagunite eest, mis on väljalaadimise all, kui ka vagunite eest, mis on sihtjaama-teedel kinni peetud väljalaadimiseks andmise ootel.

Normaalsete kinniste kaheteljeliste vagunite ja platvormide seisul üle normi makstakse trahvi järgmisel määral:

- 1 kuni 12 tundi — 1 rubla vagun/tunni eest,
- 13 kuni 24 tundi — 2 rubla vagun/tunni eest,
- 25 kuni 36 tundi — 4 rubla vagun/tunni eest,
- üle 36 tunni — 6 rubla vagun/tunni eest,

kusjuures seisu poolik tund loetakse terveks.

Saatja ja saaja saavad preemiat ennetähtaegselt vabastatud ja tegelikult teele üleantud veereva koosseadu eest 1 rubla vagun/tunnilt.

Trahvisumma sisternide ja isothermiliste vagunite seisu eest kõrgendatakse kahekordselt.

Neljateljeline vagun (platvorm, sistern) kandejõuga alla 50 tonni loetakse kahe kaheteljelise vaguni ette, kuna kandejõud 50 tonni ja enam — kolme kaheteljelise ette.

Trahvi ei nõuta vagunite seisu eest, millised on raudtee poolt ette antud saatja peale- ja väljalaadimispunktide maksimaalse läbitöötamise tehnilist võimet ületaval arvul.

Vagunite jääk, mis on tekkinud ööpäeva kestes seesuguse etteandmise tagajärjel, arvatakse trahvisummade arvestamisel järgmiste ööpäevade peale.

Trahvi vagunite seisu eest võetakse sõltumatult trahvist laadimisplaani täitmata jätmise eest.

Süüdlased vagunite kinnipidamises peale- ja väljalaadimise all võetakse distsiplinaar-, kuid vastavail juhtudel — kriminaalvastutusele.

79. Vaguni vähemlaadimise eest alla laadimise tehnilist normi võetakse saatjalt trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses.

Laadimise tehnilised normid mitmesuguste kaupade ja veereva koosseadu tüüpide jaoks määratakse kindlaks Teede Rahvakomissariaadi poolt.

Neil juhtudel, kui tehnilised normid ei ole kindlaks määratud, võetakse trahvi vähemlaadimise eest alla täieliku mahutavuse või alla täieliku kandejõu, mis on vagunil tähendatud.

Laadimise eest üle vagunil tähendatud kandejõu, kui laadimine toimub saatja vahenditega, võetakse viimaselt trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses.

Saatja on kohustatud raudtee nõudmisel kogu kauba ülekaalu vagunist välja laadima. Raudtee võib toimetada väljalaadimist oma vahenditega saatja kulul.

Raudteel ei ole õigust nõuda ülekaalu väljalaadimist, kui ülelaadimine ei ületa 0,5 tonni vagunitel kandejõuga kuni 18 tonni ja 1 tonni — vagunitel kandejõuga üle 18 tonni. Niisugustel juhtudel trahvi ei võeta *).

80. Klientuurilt art. 78 ja 79 ettenähtud trahvide võtmine toimub krediitastutiste kaudu vastuvaidlematus korras (eelaktseptita).

81. Vaguniosade vigastuse eest peale- või väljalaadimisel saatja või saaja vahenditega saatja või saaja maksab trahvi vigastatud osade viiekordses väärtuses, mis määratakse Teede Rahvakomissari poolt kinnitatud hindekirjaga. Sõltumatult sellest võetakse süüdlased vastavail juhtudel kriminaalvastutusele.

Juhul, kui veereva koosseadu vigastus tekkis avariide või rongiõnnetuste tagajärjel, mis on seotud rongide liiklemisega juurdeveoteedel, tasutakse vigastatud osade väärtus kahekordses suuruses.

82. Peale trahvide on saatja kohustatud raudteele tasuma kahjud, mis on tekkinud veereva koosseadu ülelaadimise, vigastuse või kauba ebaõige laadimise või pakkimise tagajärjel.

83. Vagunite puhastamata jätmise eest pärast väljalaadimist, mis on toimunud saaja vahenditega, maksab viimane raudtee kasuks trahvi 10 rubla vagunilt. Laadimise alla puhastamata vaguni andmisel raudtee maksab trahvi 10 rubla vagunilt saatja kasuks, kes on kohustatud vaguni määratud tähtjaks ära puhastama ja täis laadima.

M ä r k u s. Raudteevagunite puhastamine, pesemine ja desinfitseerimine pärast elusloomade vedu toimub raudtee vahenditega kaubasaaja arvel. Tasumäär nende operatsioonide eest määratakse kindlaks raudteevalitsuste poolt kohalikkude tariifide korras klientuuri osavõtul, lähtudes omahinnast.

Teede Rahvakomissariaat määrab kindlaks tähendatud operatsioonide omahinna kalkulatsiooni ühise nomenklatuuri kogu raudteevõrgu jaoks (NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsuse redaktsioonis 13. jaanuarist 1936. a. nr. 54, NSVL SK 1936. a. nr. 3, art. 29).

*) NSVL Rahvakomissaride Nõukogu ja ÜK(b)P Keskkomitee otsusega 15. juulist 1936. a. (nr. 1036) on vagunite laadimine üle kandejõu keelatud.

84. Raudtee ei võta saajatelt vastu tühjendamata ega puhastamata sisterne, kusjuures saaja maksab trahvi 50 rubla sisternilt iga seisutunni eest, arvates sisternide tühjendamata või puhastamata avastamise momendist kuni täieliku tühjendamiseni või puhastamiseni.

Tühjendamata ja puhastamata sisterne, mis on raudtee poolt saatjale ette antud, ei loeta tee poolt veoplaani täitmise arvele. Samuti ei loeta tee poolt otseühenduse veoplaani täitmise arvele saatjale etteantud vaguneid, mis on kõlbmatud liiklemiseks otseühenduses.

85. Saatekirjale administratiiv- ja tollieeskirjade täitmiseks vajalikkude dokumentide juurde lisamata jätmise puhul tasutakse selle tagajärjel raudtee poolt kantud kulud ja nõutakse sisse trahv vagunite seisu eest.

86. Kui kaup ei olnud välja nõutud, siis kogu eelmistes artiklites ettenähtud vastutust raudtee ees kannab saatja.

Kui kaup oli saaja poolt seaduses määratud korras välja nõutud, siis raudtee ees vastutab saaja.

Seejuures saaja võib üldisel alusel saatjalt sisse nõuda kõik tema poolt saatja ebaõigete toimingute tagajärjel raudteele makstud trahvid ja maksud, samuti kulud ning kahjud.

87. Kui reisijale, kellel on platskaart, ei anta kohta platskaardil tähendatud rongis, siis raudtee, peale pileti eest makstud raha tagasimaksmise (art. 55), maksab reisijale trahvi Tariifikomitee poolt määratud suuruses.

88. Reisija ebaõige kõrvaldamise eest rongilt raudtee on kohustatud reisijale maksma pileti väärtuse vastavas rongis ja vagunis ärakasutamata kauguse eest, samuti trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses.

Raudtee ei vastuta reisija ees rongi mitteõigeaegse väljumise või saabumise tagajärgede eest, kuid on kohustatud sõidupileti maksvust vastava tähtaja võrra pikendama.

89. Veoks vastuvõetud pagasi alalhoiu eest raudtee kannab vastutust art. 67, 68 ja 69 kohaselt, siiski selliselt, et pagasi kaotsimineku eest raudtee maksab tasu NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt kindlaksmääratud normide järgi.

Pagasi kohaletoimetamise hilinemisel raudtee maksab trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses.

90. Kui pagasina veoks esitatakse asju, millede vedu pagasina on keelatud (art. 56), siis saatja maksab trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suuruses, kuna vastavil juhtudel võetakse kriminaalvastutusele.

V. Aktid, pretensioonid ja nõudmised.

91. Asjaolud, mis võivad olla raudteeveol raudtee ja klientuuri materiaalse vastutuse aluseks, tõestatakse korra kohaselt aktidega. Aktide koostamise kord ja aktide koostamist mittenõudvate asjaolude tõestamise kord määratakse kindlaks Teede Rahvakomissariaadi poolt.

Tähendatud asjaolud ei või olla pretensiooni esitamise aluseks, kui nad ei ole tõestatud ülemaltähendatud viisil.

92. Raudtee vastu pretensioonide ja nõudmiste esitamise õigus on:

a) kauba täieliku kaotsimineku korral:

kauba saatjal või saajal — kviitungi esitamise tingimusel, saajal — tõendi

- esitamisel kauba väärtuse tasumise üle ja raudtee tõendi esitamisel kauba saatmise üle;
- b) kauba osalise kaotsi- või rikkimineku, kui ka kauba kohaletoimetamise viivituse või väljaandmise kinnipidamise korral — saajal saatekirja või, kui veo eest on tasutud tsentraliseeritud arvestuskorras, saatekirja ära kirja esitamise tingimisel;
 - v) pagasi kaotsi- või rikkimineku korral: pagasi täielikul kaotsiminekul — pagasiviitungi esitajal, kõigil teistel juhtudel — akti esitajal pagasi osalise kaotsi- või rikkimineku üle;
 - g) rohkemvõtu korral — saatjal või saajal, sõltuvalt sellest, kes esitab saatekirja, kuid veo eest tasumisel tsentraliseeritud arvestuskorras — organisatsioonil, kes tasus veo eest;
 - d) kauba väljaandmise korral lunamaksu tasumiseta — saatjal.

Kaupade saatmise üle tõendite väljaandmise eest raudtee võtab maksu Tariifikomitee poolt määratavas suuruses.

93. Ei lubata pretensioonide esitamist vähemvõttude, rohkemvõttude ja viivituste puhul summas alla 10 rubla iga saatekirja järgi.

Ei lubata pretensioonide esitamist vähemvõtu tasumiseks nende kaubaveodokumentide põhjal, millede järgi tariifide kohaselt saadaolevate maksete ja maksete üldsumma ei ületa 50 rubla, samuti pretensioonide esitamist rohkemvõttude ja viivituste puhul neil juhtudel, kui dokumentide järgi sissenõutud maksete üldsumma ei ületa 50 rubla.

Kui rohkem- või vähemvõtud olid süstemaatilise iseloomuga, siis ülemaltähendatud väikepretensioonide esitamise õigust ei piirata.

94. Pretensioonide ja nõudmiste esitamise õiguse üleandmine teistele organisatsioonidele või isikutele ei ole lubatud, välja arvatud juhud, kui selle õiguse annab saatja saajale või saaja saatjale, samuti juhud, kui õigus pretensioonide ja nõudmiste esitamiseks antakse üle asutistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele, kes kuuluvad sama ametkonna süsteemi, kuhu kuulub kauba saaja või saatja. Üleandepalkkirja dokumentidele ei nõuta. *)

95. Avaldused kaupade, reisijate ja pagasi veost tekkivate pretensioonide kohta aadresseeritakse sihttee valitsusse.

Pretensiooni-avalduses tähendatakse nõude sisu ja summa. Avaldusele lisandatakse pretensiooni tõestavad dokumendid.

Pretensioonide läbivaatamise kord määratakse Teede Rahvakomissari poolt.

96. Pretensioone raudteede vastu võib tõsta kuue kuu jooksul, välja arvatud pretensioonid, mis tekivad ratudtee-veetee ja raudtee-veetee-õhutee segavedudest, milliseid võib esitada aasta jooksul.

Nendesamade tähtaegade jooksul võib esitada raudteede nõudmisi kaubasaatjate, kaubasaajate ja reisijate vastu trahvide maksmise ning kahjude tasumise kohta.

*) Väljavõte NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsusest 25. II 1936. a. (NSVL SK 1936. a. nr. 14, art. 122).

„5. Panna transportdokumentide õigepärasuse kontroll ja järelevalve vahetult kaubasaatjate ja kaubasaajate peale, keelates neile seda järelevalvet edasi usaldada mõnele teisele isikule või organisatsioonile.

Transport-pretensioonibürood ja -kontorid rahvakomissariaatides, peavalitsustes, koondestes, trustides ja müügikontorites kuu aja jooksul likvideerida.“

Tähendatud tähtjad arvatakse:

- a) tasu puhul kauba või pagasi rikkumise või osalise kaotsimineku eest — kauba või pagasi väljaandmise päevast;
- b) tasu puhul kauba täieliku kaotsimineku eest — art. 72 tähendatud tähtaegade möödumise päevast;
- v) tasu puhul pagasi täieliku kaotsimineku eest — kümne ööpäeva möödumise päevast pärast seda päeva, mil pagas pidi sihtjaama jõudma;
- g) rohkemvõttude ja vähemvõttude puhul: saadetiste eest, mis on maksustatud tsentraliseeritud arvestuskorras — raudteelt veoarvestuse ja saatekirja saamise päevast, kuid muudel juhtudel — kauba väljaandmise päevast;
- d) viivituse puhul kauba kohaletoimetamises — kauba kohalejõudmise päevast;
- e) trahvinõudmise puhul veoplaanide rikkumise eest — trahvisummade maksmiseks määratud viiepäevase tähtaja lõppemisel;
- ž) trahvinõudmise puhul eeskirjade rikkumise eest kauba veo ajal (kauba veoks esitamise momendist kuni väljaandmiseni sihtjaamas) — kauba väljaandmise päevast;
- z) kõigil muudel juhtudel — pretensiooni esitamise aluseks olnud sündmuse päevast.

Kui pretensioon on tagasi lükatud või vastuseta jäetud, siis antakse avaldajale nõudmise tõstmiseks 2 kuud, arvates raudtee vastuse saamise päevast või selle vastuse andmiseks määratud tähtaja möödumise päevast.

97. Raudtee on kohustatud avaldatud pretensiooni läbi vaatama ja avaldajale selle rahuldamisest või tagasilükkamisest teatama järgmistel tähtaegadel, arvates pretensiooni saamise päevast:

- a) kahe kuu jooksul — igasuguste pretensioonide puhul, mis on tekkinud kohaliku ühenduse vedudest;
- b) kolme kuu jooksul — igasuguste pretensioonide puhul, mis on tekkinud otseühenduse vedudest;
- v) kuue kuu jooksul — igasuguste pretensioonide puhul, mis on tekkinud otsese raudtee-veete segaühenduse vedudest;
- g) 45 päeva jooksul — pretensioonide puhul veomaksude rohkemvõttude pärast.

Pretensiooni täieliku või osalise tagasilükkamise korral on raudtee kohustatud oma teadaandes tähendama pretensiooni tagasilükkamise põhjused ja tagastama avaldusele lisandatud dokumendid.

Nende dokumentide mittetagastamise korral maksab raudtee avaldajale trahvi Tariifikomitee poolt määratavas suurus.

98. Pretensiooni tunnustatud summalt või väljamõistetud nõudesummalt maksab raudtee protsenti Töö ja Kaitse Nõukogu poolt määratavas suurus.

Protsendid arvestatakse kuni raha ülekandmise või äramaksmise päevani, alates järgmistest tähtaegadest:

- a) pretensioonide puhul veomaksude rohkemvõttude pärast — nende maksude sissenõudmise päevast;
- b) pretensioonide puhul kauba või pagasi likvideerimisest saadud summade tagastamise pärast — kauba või pagasi likvideerimise päevast;
- v) kõigi muude pretensioonide puhul — pretensiooni esitamise päevast.

Samasugusel määral maksavad protsente kaubasaatjad, kaubasaajad ja reisijad raudtee poolt nende vastu esitatud nõudmiste puhul, mis on tekkinud kauba ja pagasi veo alal. Neil juhtudel arvestatakse protsendid päevast, mil raudtee esitas kirjaliikunud nõudmised vastavate summade tasumise kohta, kuni äramaksu-päevani.

Raudtee poolt rohkemvõtu tagastamisel kuu jooksul kauba väljaandmistest arvates, samuti kaubasaatja või kaubasaaja poolt vähemvõtu tasumisel sama tähtaja jooksul, arvates vähemvõtu üle teate saamise päevast, protsente väljamakstud summadel ei arvestata.

99. Kohtulikku nõudmist raudtee vastu võib esitada ainult juhul, kui raudtee on pretensiooni täielikult või osaliselt rahuldamata jätnud või kui raudteelt ei ole saadud vastust art. 97 tähendatud tähtaegade jooksul.

Pretensioonid veomaksu rohkemvõttude tagastamise pärast, samuti saadetiste marsruteerimise ja suurendamise ning veereva koosseadu ennetähtaegse vabastamise eest preemiade maksmise pärast ei kuulu kohtulikule läbivaatusele ja otsustatakse raudteevalitsuse poolt.

Pretensioonide puhul rohkemvõttude ja preemiade pärast summas kuni 300 rubla on raudteeülema otsus lõplik ja ei kuulu edasikaebamisele. Pretensioonide puhul rohkemvõttude ja preemiade pärast summas üle 300 rubla võib raudteeülema otsuse peale kaevata Teede Rahvakomissarile. Viimase otsustamisele võib anda ka kõik pretensioonid rohkemvõttude ja preemiade pärast sõltumatult summast, kui raudtee ei andnud avaldajale vastust art. 97 kindlaksmääratud tähtaegadel.

Teede Rahvakomissari otsus ei kuulu edasikaebamisele. Siiski võib NSV Liidu või liiduvabariikide huvitatud rahvakomissaride ja keskasutiste juhatajate nõudmistel, mis on avaldatud kuuekuise tähtaja jooksul, küsimuse viia Tariifikomitee lõplikule otsustamisele.

100. Kõigis vaidlustes, mis tekivad käesoleva seaduse alusel, esitatakse nõudmised ainult kohtuasutistesse sihttee valitsuse asukoha järgi.

Siiski võib NSV Liidu Ülemkohtu esimehe kokkuleppel Teede Rahvakomisariga määrata raudteede vastu tõstetavate nõuete alluvuse mitte ainult kohtule sihttee valitsuse asukoha järgi, vaid ka teistele kohtutele. Niisuguste kohtute nimestik avaldatakse üldiseks teadmiseks „NSV Liidu raudteetranspordi veoeskirjade ja tariifide kogus“.

Vaidlused, mis tekivad raudtee poolt mitte-üldtarvituslike raudteede omannikkudega sõlmitavate lepingute alal, lahendatakse NSVL Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži poolt.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and is mostly mirrored.